

PRITARTA

Alytaus lopšelio-darželio „Pasaka“ tarybos
2013 m. rugpjūčio 30 d.
protokolo Nr. TP-1

PATVIRTINTA

Alytaus lopšelio-darželio „Pasaka“
direktoriaus 2013 m. rugsėjo 2 d.
įsakymu Nr. V-30

ALYTAUS LOPŠELIO-DARŽELIO „PASAKA“ 2014-2018 METŲ SVEIKATOS STIPRINIMO PROGRAMA „AUGU DIDELIS IR SVEIKAS“

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Alytaus lopšelio-darželio „Pasaka“ Sveikatos stiprinimo programos (toliau - Programa) paskirtis – užtikrinti sveikos gyvensenos visapusiško ugdymo veiksmingumą.
2. Lopšelio-darželio Programa grindžiama įstaigos, šeimos ir įvairių specialistų bendradarbiavimu, o vykdoma remiantis pagrindiniais ugdymo bei prevencijos principais.
3. Programos turinys, atsižvelgiant į ugdymo patirties ypatumus ir atitinkamos prevencinės veiklos poreikį, pritaikytas kiekvienam amžiaus tarpsniui ir apima ankstyvąjį, ikimokyklinį ir priešmokyklinį ugdymą.
4. Programa parengta vadovaujantis „Sveikatą stiprinančių mokyklų veiklos vertinimo rodikliai ir jų taikymas ikimokyklinio ugdymo mokyklose“ metodinėmis rekomendacijomis (2011); Alytaus lopšelio-darželio „Pasaka“ Ikimokyklinio ugdymo programa, patvirtinta Alytaus lopšelio-darželio „Pasaka“ 2007 m. birželio 29 d. direktoriaus įsakymu Nr. 16, sudaryta atsižvelgus į lopšelio-darželio „Pasaka“ strateginį ir metų veiklos planus, lopšelio-darželio bendruomenės poreikius.

II. SITUACIJOS ĮVERTINIMAS

Sveikatos stiprinimas ikimokyklinėje įstaigoje tampa vis svarbesniu ugdymo(si) proceso elementu ir yra glaudžiai susijęs su sveikos gyvensenos įgūdžių formavimu. Lopšeliai - darželiai yra pirmoji sveikos gyvensenos ugdymo(si) sistemos pakopa, formuojanti pirmines nuostatas ir įgūdžius, kurie lemia tolesnes sveikatos saugojimo kompetencijos plėtojimo galimybes mokykloje.

Sveika gyvensena – kasdieninis gyvenimo būdas, kuris padeda žmogui išlikti sveikam, saugoti ir gerinti savo sveikatą. Sveikos gyvensenos veiksniai yra: racionali mityba, optimalus fizinis aktyvumas ir grūdinimasis, racionali darbo ir poilsio kaita, asmens higiena ir kūno priežiūra, psichoemocinis stabilumas, saugios ir sveikos aplinkos kūrimas, žalingų įpročių atsisakymas ir kt.

Rūpintis vaikų sveikata, užkirsti kelią neigiamiems faktoriams vien pedagogų darbo neužtenka. Į šį procesą būtina įtraukti visą įstaigos bendruomenę, suteikiant jiems kuo daugiau žinių ir praktinių įgūdžių apie sveikatos palaikymą ir stiprinimą, aplinkos įtaką žmogaus sveikatai, taip sąlygojant ugdymo kompleksiskumą, tęstinumą. Vaiko sveikata priklauso ne tik nuo genetinių veiksnių, bet ir nuo sveikos gyvensenos įgūdžių ugdymo(si) šeimoje, ikimokyklinėje įstaigoje, mokykloje.

Lopšelyje-darželyje „Pasaka“ vaikas – svarbiausias asmuo. Jam sudarytos sąlygos augti, tobulėti, išreikšti save. Vaikas priimamas kaip asmenybė, garantuojamos teisės ir galimybės augti sveiku, jaustis saugiu, būti mylimu. Lopšelio-darželio „Pasaka“ pedagogai siekia ugdymo(si) kokybės, bendradarbiavimo bei pagalbos šeimai.

Atsižvelgdamos į vaikų nuolat blogėjančius sveikatos rodiklius bei didėjančius socialinės rizikos veiksnius lopšelis-darželis „Pasaka“ įstaigos veikloje taiko įvairias sveikatos

stiprinimo priemonės: organizuoja sporto, saugaus eismo šventes, sveikatingumo savaites, akcijas, išskylas, ekskursijas, parodas, ruošia projektus ir kt.

Ugdytinių, įstaigos bendruomenės sveikatos saugojimas, stiprinimas tampa prioritetiniu veiklos tikslu įstaigos strateginiuose ir metiniuose veiklos planuose, grupių ugdomosios veiklos planuose. Nuo 2007 metų įgyvendinama lopšelio-darželio „Pasaka“ Ikimokyklinio ugdymo(si) programa, kurioje sveikatos stiprinimas yra svarbi integruoto ugdymo(si) dalis. Taikome Ikimokyklinio amžiaus vaikų saugios gyvenamosios įgūdžių ugdymo ir Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programas.

Lopšelis-darželis „Pasaka“ dalyvauja VĮ Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos reguliavimo agentūros vykdomoje paramos programoje „Pienas vaikams“, o nuo 2012 m. vasario 1 d. - „Vaisių vartojimo skatinimo mokyklose programoje“, kuri įgyvendinama gavus Europos Bendrijos finansinę paramą. Vaikų mitybai papildomai skiriama pieno produktų ir šviežių vaisių.

Sudarytos darbo grupės ir komandos aktyviai organizuoja įvairius sveikatos stiprinimo ir sveikos gyvenamosios propagavimo renginius įstaigos, mikrorajono, miesto bendruomenei. Taip pat ruošia kūrybinių darbų parodas, inicijuoja projektinę veiklą įstaigoje ir už jos ribų.

Įstaigoje didelis dėmesys skiriamas saugios, patrauklios, vaikų fizinį aktyvumą skatinančios aplinkos kūrimui, grupių ir kitų edukacinių erdvių turinimui sveikatos stiprinimui skirtomis priemonėmis. Šešių grupių ugdytiniai turi atskirus miegamuosius, žaidimų kambarius. Darželyje yra sporto ir muzikos salės. Vaikams, turintiems kalbėjimo ir komunikacijos sutrikimų, teikiamos logopedo paslaugos. Vaikų fizinis aktyvumas skatinamas plėtojant ir papildomo ugdymo paslaugas – įstaigoje veikia šokių būrelis.

Įstaiga puoselėja sveikos, pagal galimybes subalansuotos ir vaikų amžių bei poreikius atitinkančios mitybos tradicijas. Darželyje vaikų maitinimas organizuojamas vadovaujantis Lietuvos higienos norma HN 75: 2010 „Įstaiga, vykdanči ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programą. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtintas sveikatos apsaugos ministro 2010 m. balandžio 22 d. įsakymu Nr. V- 313.

Įstaigoje dirba aukštos kvalifikacijos pedagogai. Darželio bendruomenė nuolat besimokanti organizacija tobulina savo profesinę, asmeninę, dalykinę kompetencijas. Pedagogai ir aptarnaujantis personalas tobulino savo žinias Europos Sąjungos lėšomis finansuojamajame kvalifikacijos kėlimo projekte „Švietimo įstaigų administracinio personalo kvalifikacijos, žinių ir mokėjimų didinimas“, Įgytas žinias darbuotojai efektyviai panaudoja vaikų ugdomajam procesui gerinti. Miesto darželių pedagogams nuolat organizuojame įvairius metodinius renginius, seminarus.

Sveikatos stiprinimo veiklos plėtojimui, tobulinimui itin jaučiama socialinės partnerystės svarba. Lopšelyje-darželyje „Pasaka“ daug dėmesio skiriama vidinei pedagogų tarpusavio sąveikai stiprinti bei šeimos ir darželio partnerystei tvirtinti. Vaikui pradėjus lankyti darželį, pedagogo pareiga ne tik tęsti šeimoje pradėtą darbą, bet ir siekti geresnių rodiklių. Šeima ir ugdymo įstaiga du partneriai, atsakingi už vaiko sveikatą ir visapusišką ugdymą. Ugdymo įstaigos vaidmuo ugdant vaiko sveikatą užima labai reikšmingą vietą.

Bendradarbiavimas ir aktyvus ryšių palaikymas su išorės sociokultūriniais partneriais skatina pedagogų tobulėjimą, švietėjišką pagalbą tėvams, teikiamų paslaugų kokybę, įvairovę; ugdymo tęstinumą ir perimamumą, sveikos gyvenamosios nuostatų formavimą ir idėjų sklaidą.

LOPŠELIO-DARŽELIO ESAMOS SITUACIJOS ĮVERTINIMAS PAGAL SSGG

Stiprybės	Silpnybės
Sveikatos ugdymas įstaigoje apima įvairias sveikatos sritis: fizinį aktyvumą ir kūno kultūrą, sveiką mitybą; tabako, alkoholio ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo bei nelaimingų atsitikimų, traumų, patyčių prevenciją, vartojimo kultūros ugdymą.	Blogėjantis vaikų sveikatos indeksas. Silpnėjantis kai kurių bendruomenės narių domėjimasis ir noras gyventi pagal sveikos gyvenamosios principus. Nepakankamas įstaigos finansavimas. Ugdytinių fizinės ir psichinės sveikatos

<p>Bendruomenė palaiko ir yra pasirengusi vykdyti sveikatos stiprinimo programą. Sveikos gyvensenos veiklos planavime dalyvauja visi bendruomenės nariai. Teikiama kvalifikuota sveikatos priežiūros specialisto ir logopedo paslauga. Užtikrinamas ugdytinių saugumas. Įstaigoje vyrauja geras mikroklimatas, pagrįstas pasitikėjimu ir geranoriškumu. Teritorija tinkamai prižiūrėta, įrenginiai saugūs, mediniai. Baldai, patalynė atnaujinami. Pedagogai aktyviai dalyvauja kvalifikacijos tobulinimo renginiuose, organizuoja seminarus, ruošia ir įgyvendina projektus. Ieškoma naujų formų, inovacijų sveikatos propagavimui ugdymo procese.</p>	<p>blogėjimas. Nepakankamas vaikų fizinis aktyvumas. Per mažas tėvų dėmesys vaikų sveikatos stiprinimo prevencijai. Patirties stoka, organizuojant sveikatos ugdymo procesą darželyje. Ne visos patalpos atitinka higienos normos reikalavimus, reikalingas remontas.</p>
Galimybės	Grėsmės
<p>Galimybė rinktis darbo kryptis, veiklos prioritetus organizuojant ir vykdant sveikos gyvensenos ugdymą, dalyvauti įvairiuose projektuose, programose, metodinėje veikloje. Informacinių komunikacinių technologijų naudojimas ugdymo procese. Sudarytos sąlygos pedagogų tobulėjimui sveikatos klausimais, žinių įgijimui bei veiklos vykdymui, galimybės dalyvauti projektuose. Tėvų ir pedagogų bendradarbiavimo stiprinimas. Bendradarbiavimas tarp įvairių švietimo įstaigų bei socialinių partnerių. Ugdytojų darbo patirties sklaida įstaigos interneto svetainėje, miesto ir respublikos žiniasklaidoje, miesto švietimo įstaigų metodiniuose užsiėmimuose. Sudaryti sąlygas tėvų ir pedagogų švietimui sveikatos klausimais. Plėsti sveikatos stiprinimo paslaugas. Nors ir menkomis investicijomis, bet gerinti pastato ir vidaus būklę. Taikyti netradicinius sveikatos ugdymo būdus ugdymo procese</p>	<p>Gali išryškėti kompetencijos, priemonių programai vykdyti, metodinės medžiagos trūkumas. Lėšų trūkumas ugdymo(si) sąlygoms gerinti, sveikos gyvensenos propagavimui bei aktyviai veiklai vykdyti. Galimas ugdytinių tėvų nesupratimas, pasipriešinimas. Daugėja vaikų iš nepilnų ir socialiai remtinų šeimų. Dėl didelio užimtumo tėvai nelabai noriai dalyvauja sveikatingumo renginiuose. Kai kurių tėvų skeptiškas požiūris į naujoves.</p>

III. PROGRAMOS TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

5. Programos tikslas - užauginti sveiką ir mokantį saugoti savo sveikatą vaiką.

6. Programos uždaviniai:

6.1. padėti vaikams susiformuoti vertybines sveiko gyvenimo nuostatas, įgyti įgūdžių, įpročių;

6.2. saugoti ir stiprinti vaiko psichinę ir fizinę sveikatą;

6.3. ugdyti atsakomybę už savo veiksmus, elgesį;

6.4. plėtoti partnerystės ryšius su šeima, socialiniais partneriais ugdant bendruomenės narių sveikatą;

6.5. tęsti palankios sveikatos ugdymui (si) fizinės ir psichosocialinės aplinkos kūrimą;

6.6. turtinti materialinę sveikatos stiprinimo bazę;

6.7. tobulinti visų lopšelio - darželio personalo narių kvalifikaciją ir kompetenciją sveikatos stiprinimo klausimais;

6.8. vykdyti veiklos sklaidą, siekiant atkreipti visuomenės dėmesį į sveikatos ugdymo svarbą ikimokykliniame amžiuje.

7. Siekiant iškeltų uždavinių, laikomasi šių principų:

7.1. demokratiškumo – taikomi įvairūs sveikatos ugdymo metodai, suteikiantys vaikams džiugių emocijų, vaikai pratinami imtis atsakomybės už savo veiklą ir sveikatos stiprinimą.

7.2. integralumo – sveikatos ugdymas integruojamas į visas lopšelio-darželio „Pasaka“ veiklos sritis. Sveikata įstaigoje ugdoma nuolat, o minėtame procese aktyviai dalyvauja kiekvieno ugdytinio šeima;

7.3. individualizavimo – atsižvelgiama į vaiko išsivystymo lygį ir planuojama tokia veiklos apimtis, kuri užtikrina sėkmingą kiekvieno vaiko ugdymą(si);

7.4. diferencijavimo – ugdymo procesas organizuojamas atsižvelgiant į vaiko ar vaikų grupės ypatumus ir ypatingus poreikius;

7.5. veiksmingumo – siekiama geros prevencinio ugdymo kokybės rezultatų, numatant ir apibrėžiant orientacinius ugdytinių pasiekimus, užtikrinant tinkamą pedagogų kvalifikaciją.

IV. PROGRAMOS STRUKTŪRA IR TURINYS

8. Programa yra sudedamoji ugdymo turinio dalis, ji glaudžiai susijusi su lopšelio-darželio „Pasaka“ ikimokyklinio ugdymo programa.

9. Programos organizavimas:

9.1. sveikatos stiprinimo veiklos valdymo struktūra, politika ir kokybės garantavimas;

9.2. psichosocialinė aplinka;

9.3. fizinė aplinka;

9.4. žmogiškieji ir materialieji ištekliai;

9.5. sveikatos ugdymas;

9.6. sveikatos stiprinančios mokyklos veiklos sklaida ir tęstinumo laidavimas.

10. Sveikatos ugdymo turinys sudaromas atsižvelgiant į pačių sukurta Ikimokyklinio ugdymo programą integruojant sveikatos stiprinimo programą:

10.1. sveikatos ugdymo tematika apima dešimt sričių: „Pažink save“, „Asmens higiena“, „Aš ir kiti“, „Maistas ir mityba“, „Veikla, poilsis, fizinis aktyvumas“, „Kūno apsauga“, „Aplinka ir sveikata“, „Žalingi įpročiai“, „Šeima ir sveikata“, „Ligos ir jų prevencija“;

10.2. siekiant užsibrėžtų kiekvienai ugdymo sričiai uždavinių, pateikiamos rekomendacinio pobūdžio ugdymo temos, orientuojamasis veiklos turinys bei reikalingos vaikams įgyti žinios, gebėjimai, įgūdžiai, vertybinės nuostatos.

11. Programos turinys konkretinamas atsižvelgiant į lopšelio-darželio bendruomenės poreikius. Apie konkrečių temų parinkimą vaikų grupei sprendžia pats pedagogas, atsižvelgdamas į vaikų amžių, patirtį, individualius ar grupės poreikius, ugdomosios veiklos pobūdį.

V. PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

12. Sveikos gyvensenos ugdymą vykdo ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo pedagogai, auklėtojų padėjėjai, tėvai, sveikatos priežiūros specialistas.

13. Programa integruojama į ikimokyklinio ugdymo grupių veiklas, projektinę, prevencinę veiklas, organizuojamus renginius:

13.1. viena diena savaitėje skiriama sveikos gyvensenos ugdymui;

13.2. vieną kartą per metus organizuojama sveikatos savaitė sveikos gyvensenos propagavimui;

13.3. vykdomas tėvų švietimas sveikos gyvensenos klausimais.

14. Programos įgyvendinimą koordinuoja lopšelio-darželio direktoriaus pavaduotoja ugdymui:

14.1. ikimokyklinių grupių pedagogai veiklos plane pažymi apie atitinkamos temos pateikimą auklėtiniams;

14.2. informacinė medžiaga tėvams sveikatos klausimais talpinama grupių stenduose, leidiniuose tėvams, ji keičiama kartą per mėnesį;

14.3. sveikatos priežiūros specialistas tris kartus per metus (gruodį, kovą ir birželį) atlieka grupių vaikų sergamumo ir lankomumo analizę.

15. lopšelio-darželio administracija sudaro sąlygas pedagogams ir kitiems specialistams, dirbantiems pagal šią Programą, pasirengti ją vykdyti ir prisidėti prie kvalifikacijos tobulinimo.

16. Programa integruojama į ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo grupių veiklas, projektų veiklą ir organizuojamus renginius.

17. Veikla vertinama vadovaujantis „Sveikatą stiprinančių mokyklų veiklos vertinimo rodikliais ir jų taikymo ikimokyklinio ugdymo mokyklose“ metodinėmis rekomendacijomis (2011).

VI. PROGRAMOS FINANSAVIMAS

18. Programos finansavimas vykdomas iš lopšelio-darželio „Pasaka“ ir savivaldybės biudžetų bei kitų šaltinių.

VII. PROGRAMOS PRIEDAI

19. Sveikos gyvensenos ugdymo turinys pateikiamas Programos prieduose:

19.1. sveikatos stiprinimo veiklos organizavimas, 1 priedas;

19.2. sveikatos stiprinimo priemonių planas 2014-2018 m., 2 priedas;

20. Naudota literatūra ir šaltiniai rengiant programą, 3 priedas.

SVEIKATOS STIPRINIMO VEIKLOS ORGANIZAVIMAS 2014-2018 m.

Veiklos sritis ir tikslas	Veiklos organizavimas	Laukiami rezultatai
<p>1. Sveikatos stiprinimo veiklos valdymo struktūra, politika ir kokybės garantavimas. Tikslas – užtikrinti sveikatą stiprinančio lopšelio-darželio veiklos planavimą ir įgyvendinimą.</p>	<p>2013 m. birželio 11 d. lopšelio-darželio direktoriaus įsakymu Nr. V-22 sudaryta darbo grupė, organizuojanti sveikatos stiprinimo veiklą įstaigoje. Parengtas sveikatos stiprinimo priemonių planas. Parengti įstaigos strateginis ir metinis veiklos planai. Vaiko gerovės komisijos darbas. Du kartus per metus vykdomas vaikų pasiekimų vertinimas. Ataskaitos, informacija pateikiama pedagogų ir lopšelio-darželio tarybos posėdžiuose, metodiniuose pasitarimuose metų eigoje. Metų pabaigoje sveikatos stiprinimo veiklos rezultatai aptariami ir vertinami. Numatomi uždaviniai ir priemonės kitiems metams. Renkama informacija, duomenys apie vaikų sveikatą. Bendruomenė supažindinama su veiklos rezultatais per bendruomenės susirinkimus. Informacija suinteresuotoms institucijoms pateikiama pagal poreikį laikantis konfidencialumo reikalavimų. Veikla Alytaus miesto savivaldybės sveikatinimo projektuose, programose, sveikatą stiprinančių mokyklų tinklo organizuojamoje veikloje.</p>	<p>Bus užtikrintas sveikatą stiprinančio lopšelio-darželio veiklos planavimas: kas metai įstaigos pedagogės planuos sveikatos stiprinančio lopšelio-darželio veiklą, vykdys priežiūrą, vertinimą, numatys gaires tobulinimui. Supažindins vaikų tėvus su pasiekimais ir rezultatais.</p>
<p>2. Psichosocialinė aplinka. Tikslas - plėtoti pasitikėjimą ir partnerystę, pagrindine vertybe laikant gerus lopšelio-darželio bendruomenės narių tarpusavio santykius.</p>	<p>Vaiko gerovės komisijos veikla. Socialinių įgūdžių formavimo atsispindėjimas lopšelio-darželio „Pasaka“ Ikimokyklinio ugdymo programoje. Priešmokyklinio ugdymo grupės dalyvavimas tarptautinėje socialinių įgūdžių programoje „Zipio draugai“ . Prevencinės programos „Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo“ taikymas. Gyvenimo įgūdžių programos taikymas. Akcijų bei prevencinių savaitės prieš smurtą ir patyčias organizavimas įstaigoje. Aktyvus bendradarbiavimas su Alytaus pedagogine psichologine tarnyba, Vaikų teisių apsaugos tarnyba, Visuomenės sveikatos centru, Dzūkijos ir Dainavos pagrindinėmis mokyklomis.</p>	<p>Bus plėtojamas pasitikėjimas ir partnerystė, pagrindine vertybe laikant gerus įstaigos bendruomenės narių tarpusavio santykius: sukurtas geras lopšelio- darželio mikroklimatas, glaudus ryšys su specialistais, gydytojais, kitomis švietimo įstaigomis, įgyvendinančiomis sveikatos stiprinimo programas.</p>

	<p>Veiklos kokybės įsivertinimo ataskaitos. Bendruomenės narių dalyvavimas, organizuojant įvairius renginius, parodas.</p>	
<p>3. Fizinė aplinka. Tikslas - kurti saugią, sveiką, higienos reikalavimus atitinkančią aplinką.</p>	<p>Teritorijos (sporto aikštynų, vaikų veiklos kampelių, žaidimų aikštelių aplinkos) priežiūra ir turtinimas bei puoselėjimas. Ugdymo proceso, patalpų, maitinimo atitikties higienos normoms kontrolė. Vaikų saugumo užtikrinamas įstaigoje bei žaidimų aikštelėse. Valgiaraščių derinimas su Visuomenės sveikatos centru. Dalyvavimas ES programose „Pienas vaikams“ ir „Vaisių vartojimo skatinimas švietimo įstaigose“. Tyrimų (vandens, maisto davinių, plovinių) atlikimas. Priešepideminio darbo organizavimas ir vykdymas kilus infekciniams susirgimams. Vaikų sveikatos stebėsenos vykdymas (profilaktinių patikrinimų bei sergamumo metu). Bendradarbiavimas su pirminės sveikatos priežiūros specialistais. Medicininės dokumentacijos ir sergamumo pažymų tvarkymas. Informacijos teikimas visuomenės sveikatos centro specialistams įtarus užkrečiamą ligą, ligos protrūkį ar apsinuodijimą įstaigoje. Renginių, pokalbių, diskusijų susijusių su fiziniu aktyvumu bei sveika gyvensena inicijavimas, išvykų, sporto švenčių, sportinių pramogų organizavimas bendruomenės nariams.</p>	<p>Saugi, sveika, higienos reikalavimus atitinkanti bei vaikų fizinį aktyvumą skatinanti aplinka, gerės vaikų mityba.</p>
<p>4. Žmogiškieji ir materialieji ištekliai. Tikslas - sutelkti lopšelio-darželio išteklius sveikatos stiprinimui ir sveikatos ugdymui.</p>	<p>Susitikimų su įvairių sričių medikais, psichologais, Alytaus miesto savivaldybės Vaikų teisių apsaugos tarnyba, Alytaus policijos komisariato specialistais organizavimas. Dalyvavimas įvairių institucijų finansuojamuose projektuose ir programose. Lopšelio-darželio pedagogų ir kitų darbuotojų tobulinimasis sveikatos ugdymo klausimais. Lėšų metodinei medžiagai įsigyti bei veiklos organizavimui numatymas. Tėvų 2% pajamų mokesčio lėšų panaudojimas programos veiklai vykdyti. Vertinimo šaltiniai: projektų dokumentacija, įstaigos einamųjų metų biudžetų sąmatos. Ugdytojų kvalifikaciniai planai, veiklos kokybės įsivertinimo ataskaitos, statistiniai</p>	<p>Sutelkti ištekliai sveikatos stiprinimui ir sveikatos ugdymui: ugdytinių tėvų, lopšelio-darželio darbuotojų, visuomeninių organizacijų įtraukimas į sveikatos stiprinimo plėtojimą. Gerės ugdytinių ir bendruomenės sveikata.</p>

	<p>duomenys apie vaikų sveikatos būklę, tėvų švietimo ir informavimo planas, bendradarbiavimo sutartys su kitų savivaldybių švietimo įstaigomis.</p> <p>Finansinės ataskaitos. Rodikliai apsprendžiantys sveikatos programos stipriąsias ir silpnąsias puses bei galimybes ir galimas grėsmes.</p>	
<p>5. Sveikatos ugdymas. Tikslas – užtikrinti sveikatos ugdymo kokybę.</p>	<p>Vaikų ugdymo planavimas įvairiomis sveikatos temomis.</p> <p>Kūno kultūros, muzikinės veiklos valandėlių, mankštų, sveikatos savaitių, sporto švenčių, piešinių parodų bei kiti renginių, skirtų sveikos gyvensenos propagavimui, organizavimas.</p> <p>Veikla įvairiose akcijose ir renginiuose, organizuojamuose mieste bei respublikoje.</p> <p>Lopšelio-darželio bei grupių informaciniuose stenduose informacijos sveikatos klausimais pateikimas.</p> <p>Lankstinukų, bukletų, skrajučių, skatinančių laikytis sveikos gyvensenos principų, rengimas.</p> <p>Tėvų anketinės apklausos vaikų sveikatos klausimais vykdymas.</p> <p>Sveikatinimo veiklos metodinių konsultacijų pedagogams, vaikams ir jų tėvams (globėjams) vaikų sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo klausimais teikimas.</p> <p>Pokalbiai su sveikatos problemų turinčiais vaikais, jų tėvais.</p> <p>Veiklos kokybės įsivertinimo ataskaitos.</p> <p>Vaikų sveikatos rodiklių analizė ir registras.</p> <p>Bendruomenės supažindinimas su rezultatais lopšelio-darželio taryboje, visuotiniuose tėvų bei bendruomenės susirinkimuose.</p>	<p>Padidėjusi motyvacija gyventi sveiką gyvenimo būdą, susiformavusios vertybinės nuostatos, kad tik nuo mūsų, suaugusiųjų požiūrio, gyvenimo būdo ir glaudaus bendradarbiavimo tarpusavyje dėka galime išauginti sveiką vaiką, aktyvų ir sąmoningą visuomenės pilietį.</p> <p>Ikimokyklinio ugdymo pedagogai panaudos sukauptą patirtį sveikatos stiprinimo klausimais.</p>
<p>6. Sveikatos stiprinančios mokyklos veiklos sklaida ir tęstinumo laidavimas. Tikslas - skleisti sveikatą stiprinančio lopšelio-darželio patirtį vietos bendruomenei.</p>	<p>Įstaigos interneto svetainėje www.alytauspasaka.lt, informaciniuose stenduose, miesto laikraščiuose „Alytaus naujienos“, „Dainavos žodis“, bei respublikiniuose leidiniuose, informaciniuose lopšelio-darželio „Pasaka“ lankstinukuose, bukletuose.</p> <p>Sklaida miesto ir apskrities švietimo įstaigų pedagogams.</p> <p>Ryšių palaikymas su kitomis švietimo sveikatą stiprinančiomis įstaigomis.</p> <p>Rezultatų aptarimas lopšelio-darželio pedagogų tarybos posėdžiuose, metodinėse grupėse, visuotiniuose bei grupių tėvų susirinkimuose, bendruomenės susirinkimuose.</p> <p>Sveikos gyvensenos organizavimo ir metinio veiklos plano rengimas sekantiems mokslo metams.</p>	<p>Ikimokyklinių įstaigų pedagogai įgis gebėjimų perimti kitų įstaigų darbo patirtį, naujus darbo su vaikais metodus, originalias idėjas įgyvendinant sveikos gyvensenos programą, gebės pristatyti savo įstaigą, projektus ir darbą veiklos kampeliuose.</p>

SVEIKATOS STIPRINIMO PRIEMONIŲ PLANAS 2014-2018 m.

Veiklos sritis	Priemonės pavadinimas	Įvykdymo terminas	Atsakingi asmenys
1. Sveikatos stiprinimo veiklos valdymo struktūra, politika ir kokybės garantavimas	Darbo grupės, organizuojančios sveikatos stiprinimą veiklą įstaigoje, veikla. Parengtas įstaigos strateginis planas. Parengtas lopšelio-darželio metinis veiklos planas. Vaiko gerovės komisijos darbas (metinis darbo planas). Du kartus per metus vykdomas vaikų pasiekimų vertinimas. Ataskaitos, informacija pateikiama pedagogų ir lopšelio-darželio tarybos posėdžiuose.	2014-2018 m. 2014-2018 m. 2014 m. 2014 -2018 m. Spalio ir birželio mėn. 3 kartus per metus	Sveikatos stiprinimo darbo grupė Darbo grupė Darbo grupė Vaiko gerovės komisija Pedagogės Direktorius, direktoriaus pavad. ugdymui
2. Psichosocialinė aplinka	Vaiko gerovės komisijos veikla, aktyvus bendradarbiavimas su Alytaus pedagogine psichologine tarnyba. Bendradarbiavimas su Vaikų teisių apsaugos tarnyba, Visuomenės sveikatos centru. Seminarų, susitikimų, paskaitų su tarnybos darbuotojais, gydytojais organizavimas bendruomenės nariams. Dalyvavimas tarptautinėje socialinių įgūdžių programoje „Zipio draugai“ . Prevencinės programos „Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo“ taikymas. Gyvenimo įgūdžių programos taikymas. Akcijų bei prevencinių savaičių prieš smurtą ir patyčias organizavimas įstaigoje. Priešmokyklinių grupių bendradarbiavimas su Dzūkijos ir Dainavos pagrindinėmis mokyklomis: ekskursijos į mokyklą, bendri renginiai, susitikimai su mokytojais. Veiklos kokybės įsivertinimo, srities „Įstaigos bendruomenės narių bendravimo ir bendradarbiavimo kokybė“, vykdymas. Bendruomenės narių dalyvavimas organizuojant parodas J. Kunčino bibliotekoje, vaikų ir jaunimo skyriuje, Alytaus rajono bibliotekoje.	2014-2018 m. Pagal reikalą 1 kartą per metus 2014-2018 m. 2014-2018 m. 2014-2018 m. 1 kartą per metus. 2014-2018 m. 2016 m. 1 kartą per metus.	Vaiko gerovės komisija Direktorius, direktoriaus pavad. ugdymui, sveikatos priežiūros specialistas Pedagogė Rasa Šileikienė Direktoriaus pavad. ugdymui, pedagogės Pedagogės Direktoriaus pavad. ugdymui, Direktoriaus pavad. ugdymui, priešmokyklinio ugd. pedagogės Įstaigos veiklos kokybės įsivertinimo darbo grupė Įstaigos taryba
3. Fizinė aplinka	Vaikų ugdymo aplinkos turtinimas vaikų amžių, poreikius ir gebėjimus atitinkančiomis ugdymo priemonėmis sveikatos kompetencijai ugdyti. Papildyti sporto salę sportiniu inventoriumi. Įsigyti į lauko aikšteles naujų sporto priemonių.	2014-2018 m. 2014-2018 m. 2015-2018 m.	Direktoriaus pavad. ugdymui Direktoriaus pavad. ugdymui, direktoriaus pavad. ūkiui

	<p>Pagerinti vaikų maitinimą, įgyvendinant programas „Pienas vaikams“ ir „Europos vaisių vartojimo skatinimo mokyklose“.</p> <p>Atnaujinti vaikų baldelius 3 grupėse.</p> <p>Atnaujinti baldus logopediniame kabinete.</p> <p>Atnaujinti baldus medicinos kabinete.</p> <p>Atnaujinant stalo įrankius ir indus 1 grupėje.</p> <p>Atlikti 3 grupių ir kitų patalpų remontą.</p> <p>Pakeisti 2 patalpų grindų dangas pagal higienos normos reikalavimus.</p> <p>Įrengti žaliuzes 2 grupių patalpoms apsaugoti nuo tiesioginių saulės spindulių.</p> <p>Sutvarkyti 3 grupių patalpų apšvietimą.</p> <p>Uždengti 2 grupių radiatorius apsauginėmis grotelėmis.</p>	<p>2014-2018 m.</p> <p>2015 m.</p> <p>2016 m.</p> <p>2015 m.</p> <p>2014 m.</p> <p>2016-2018 m.</p> <p>2018 m.</p> <p>2014 m.</p> <p>2014-2015 m.</p> <p>2014-2015 m.</p>	<p>Sveikatos priež. specialistas</p> <p>Direktorius, direktoriaus pavad. ugdymui, sveikatos priež. specialistas</p> <p>Direktoriaus pavaduotoja ūkiui</p> <p>Direktoriaus pavaduotoja ūkiui</p>
4. Žmogiškieji ir materialieji ištekliai	<p>Pedagogų ir kitų bendruomenės narių dalyvavimas kvalifikacijos kėlimo renginiuose.</p> <p>Projekto „Mažoji vaistinėlė“ įgyvendinimas.</p> <p>Dalyvavimas tarptautinėje „eTwinning“ programoje, projekto „Spalvotos istorijos“ įgyvendinimas.</p> <p>Paskaitų, susitikimų su žolininkais, sveiko gyvenimo būdo propoguotojais organizavimas.</p> <p>Įstaigos veiklos kokybės įsivertinimo, srities „Vaiko sveikatos stiprinimas“ vykdymas.</p> <p>Metodinės medžiagos apie sveiką gyvenseną kaupimas ir sisteminimas.</p> <p>Vaiko gerovės komisijos funkcijos, siekiant nustatyti pagalbos priemonių prioritetus, kryptis, teikimo formą.</p> <p>Sveikatos priežiūros plano įgyvendinimas (metinis veiklos planas).</p> <p>Pranešimų ruošimas metodiniuose pasitarimuose: „Vaikų saugumo ir sveikatos užtikrinimas ikimokyklinio ugdymo įstaigoje“; „Vaikų lytinė savivoka ikimokykliniame amžiuje“; „Sveikos mitybos svarba vaiko vystymuisi“; „Vaiko branda mokyklai“, „Vaikų adaptacija“, „Konfliktai ir jų poveikis sveikatai“.</p>	<p>Pagal kvalifik. renginių planą</p> <p>2014 m.</p> <p>2014 m.</p> <p>1 kartą per metus</p> <p>2014 m.</p> <p>2014-2018 m.</p> <p>2014-2018 m.</p> <p>2014-2018 m.</p> <p>1 kartą per metus</p>	<p>Direktorius</p> <p>Direktoriaus pavad. ugdymui Logopedė Gita Valatkienė</p> <p>Direktoriaus pavad. ugdymui, sveikatos priež. specialistas</p> <p>Veiklos kokybės įsivertinimo darbo grupė</p> <p>Direktoriaus pavad. ugdymui Vaiko gerovės komisija</p> <p>Sveikatos priež. specialistas</p> <p>Direktoriaus pavad. ugdymui</p>
5. Sveikatos ugdymas	<p>Ugdomosios veiklos organizavimas temomis: „Daržovių kraitelė“, „Vaisių kraitelė“, „Mano diena“, „Aš gatvėje“, „Aš veidrodyje ir draugų akyse“, „Man kojelės, kad bėgiočiau“, „Aš saugus, kai žinau“, „Šeimoje saugūs ir mylimi“, „Noriu būti gražus“, „Ką žada oras?“, „Aš grupėje“, „Vaistažolės“, „Ir juoksis dantukai, sveikučiai blizgės“, „Mokausi sugyventi, sutarti“, „Augu sveikas kaip ridikas“ ir kt.</p> <p>Projektų vaikų sveikatingumui ugdyti rengimas.</p>	<p>2014-2018 m.</p> <p>2015, 2017 m.</p>	<p>Direktorius, direktoriaus pavad. ugdymui, pedagogės, sveikatos priež. specialistas</p>

	<p>Dalyvavimas edukacinėse programose.</p> <p>Ekskursijų vaikams į gaisrinę, policiją, greitąją pagalbą, ligoninę organizavimas.</p> <p>Kūno kultūros valandėlių organizavimas lauke arba salėje.</p> <p>Mankštų organizavimas.</p> <p>Grūdinimo procedūrų taikymas įvairaus amžiaus vaikams.</p> <p>Organizuota ir savaiminė vaikų veikla sporto salėje, lauke.</p> <p>Ritminių šokių konkurso organizavimas.</p> <p>Šokių būrelio užsiėmimai.</p> <p>Sveikatos savaitės organizavimas.</p> <p>Sporto švenčių „Sportuojame žaisdami“, „Drąsūs, stiprūs, vikrūs...“, „Joks šaltukas nebaisus“, organizavimas.</p> <p>Vaikų darbėlių parodų organizavimas: „Aš augu“, „Geriausi dantukų draugai“, „Gamta – mūsų namai“, „Daržovių ir vaisių paradas“, „Vaistai – ne saldainis“.</p> <p>Akcijų sveikatinimo temomis organizavimas: „Vandens pasaulis“, „Sportas- sveikata“, „Būk matomas – segėk atšvaitą“, „Diena be cukraus“, „Ne viskas sveika, kas skanu“.</p> <p>Informacijos tėvams sveikatos tema talpinimas grupių informacinėse lentose.</p> <p>Leidinukų, skrajučių apie vaikų grūdinimą, ligas ir jų prevencijos priemonės, rengimas.</p>	<p>2 programos per metus</p> <p>4 ekskursijos per metus</p> <p>2 valandėles per savaitę</p> <p>Kiekvieną dieną</p> <p>Kiekvieną dieną</p> <p>2014-2018 m.</p> <p>2014 m.</p> <p>2 kartus per sav.</p> <p>1 sav.per metus</p> <p>1 šventė per metus</p> <p>1 paroda per metus</p> <p>1 akcija per metus</p> <p>Kas mėnesį</p> <p>Pagal reikalą</p>	<p>Pedagogės</p> <p>Meninio ugdymo pedagogė</p> <p>Pedagogės</p> <p>Direktoriaus pavad. ugdymui</p> <p>Direktoriaus pavad. ugdymui, pedagogės</p> <p>Direktoriaus pavad. ugdymui</p> <p>Pedagogės</p> <p>Pedagogės</p> <p>Pedagogės</p> <p>Direktoriaus pavad. ugdymui</p>
<p>6. Sveikatos stiprinančios mokyklos veiklos sklaida ir tęstinumo laidavimas</p>	<p>Seminarų ir metodinių renginių organizavimas įstaigoje sveikatos ugdymo naujovių taikymo klausimais.</p> <p>Sklaida miesto ir apskrities švietimo įstaigų pedagogams.</p> <p>Medžiagos talpinimas lopšelio-darželio interneto puslapyje.</p> <p>Medžiagos talpinimas grupių informaciniuose leidiniuose, stenduose.</p> <p>Gerosios patirties sklaida miesto laikraščiuose „Alytaus naujienos“, „Dainavos žodis“, bei respublikiniuose leidiniuose.</p> <p>Informacijos pateikimas informaciniuose lopšelio-darželio „Pasaka“ lankstinukuose, bukletuose.</p> <p>Ryšių palaikymas su kitomis sveikata stiprinančiomis įstaigomis: lopšeliais-darželiais „Girinukas“, „Pušynėlis“.</p>	<p>2015 m., 2017 m.</p> <p>Nuolat</p> <p>Kas mėnesį</p> <p>Kas mėnesį</p> <p>Po renginių</p> <p>Nuolat</p> <p>Nuolat</p>	<p>Direktorius, direktoriaus pavad. ugdymui, pedagogės</p> <p>Direktoriaus pavad. ugdymui</p> <p>Pedagogės</p> <p>Direktoriaus pavad. ugdymui</p> <p>Direktoriaus pavad. ugdymui</p> <p>Direktoriaus pavad. ugdymui</p>

NAUDOTA LITERATŪRA IR ŠALTINIAI

1. Vaikų sveikatingumo programų rengimas. Metodinės rekomendacijos. Vilnius, 2006.
2. Aldona Jociutė, Dalia Sabaliauskienė. Sveikatą stiprinančių mokyklų veiklos vertinimo rodikliai ir jų taikymas ikimokyklinio ugdymo mokyklose. Metodines rekomendacijos. Vilnius, 2011.
3. Alytaus lopšelio– darželio „Pasaka“ ikimokyklinio ugdymo programa, patvirtinta 2011 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. V-65.
4. O. Monkevičienė, D. Jakučiūnienė. Gyvenimo įgūdžių ugdymas. Ikimokyklinis amžius. Vilnius, 2003, 2005.
5. Ikimokyklinio amžiaus vaikų sveikos gyvensenos įgūdžių ugdymo programa.
6. Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programa, Vilnius, 2006.
7. Sveikatos ugdymo bendroji programa. Vilnius, 2012
8. Rengimo šeimai ir lytiškumo ugdymo universalioji programa. Vilnius, 2005.
9. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija - www.smm.lt
10. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija - www.sam.lt
11. Specialiosios pedagogikos ir psichologijos centras - www.sppc.lt
12. Lietuvos higienos norma HN 75:2010. Įstaiga, vykdanči ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programą. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai. Vilnius, 2010.
13. Petrauskienė A., Zaborskis A. Aukime sveiki. Kaunas, 2000.
14. Zaborskis A., Stankuvienė S. Išvenkime pavojų. „Šviesa“, 2005.
15. Zaborskis A., Brazienė J. Taisyklinga laikysena. „Šviesa“, 2007.
16. Adaškevičienė A., Dilienė R. Vaikų sveikatos ir fizinio ugdymo programa, Aukime sveiki ir stiprūs. Klaipėda, 2000.
17. Adaškevičienė E. Vaikų fizinės sveikatos ir kūno kultūros ugdymas. Klaipėda, 2004.
18. Adaškevičienė E. Vaikų sveikatos ugdymas. Vilnius, 1999.
19. Jakučiūnienė, D. Sveikatą stiprinančių mokyklų projekto sklaida Lietuvoje // Sveikata Nr.8-9, P. 8-9. 2004.
20. Sveikos gyvensenos ugdymas ikimokyklinėse įstaigose. Vilnius, 2002.
21. Vida Gudžinskienė. Sveikas darželis – sveiki vaikai. www.ikimokyklinis.lt
22. Jurgita Stankūnienė. Kaip užauginti tvirtą vaiką: sveikatos ugdymas ikimokykliniame amžiuje. Vilnius, 2011.